

พลาญชัย
 การพิมพ์
 เศรษฐกิจ

ผล

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้องรองรับบ้านเรือนตัวอาคารนั้นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงไว้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และล้มเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2512

แนวทางการช่วย
พอเพียงเพียง

ร่ำแพน โนพรวน นายก อบต. ตำบลศิลาแลง อำเภอป่า
จังหวัดน่าน อ่านทวนกระแสพระราชดำรัสที่ติดแสดงอยู่
ณ โถงนิทรรศการในงานเปิดตัวโครงการ “รักษป่า สร้างคน
84 ตำบล วิถีพอเพียง” ที่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
และภาคีเครือข่ายเริ่มดำเนินการ วันนี้เธอมาร่วมงาน
ในฐานะเป็นตัวแทนจากตำบลศิลาแลง ซึ่งเป็นหนึ่งใน
9 ตำบลนำร่องของโครงการที่ร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ว่า
จะดำเนินตามรอยวิถีพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ด้วยความเชื่อมั่นและเปี่ยมในศรัทธาแห่งพระอัจฉริยภาพ
ของพระองค์

ย้อนไปเมื่อปี พ.ศ. 2537 ปตท. ได้ดำเนินโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ 1 ล้านไร่ เนื่องในโอกาส
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี และได้ทำพิธีน้อมเกล้าฯ ถวายเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน
2545 นับเป็นผลงานที่ประสบความสำเร็จจนได้รับการกล่าวขวัญถึงอย่างกว้างขวาง และเป็นที่น่าภาคภูมิใจอย่างยิ่ง
นอกเหนือจากป่าไม้ที่ฟื้นคืนกลับแล้ว ปตท. ได้ปลูกต้นไม้ในจิตใจให้กับคนรอบๆ พื้นที่ และกลายเป็นแรงบันดาลใจ
ให้เกิดเป็นโครงการอื่นๆ ต่อเนื่องอีกหลายโครงการ เช่น โครงการยุวชน ปตท. รักษาป่า, รางวัลลูกโลกสีเขียว,
ศูนย์เรียนรู้ป่าชายเลน “สิรินธรราชินี” เป็นต้น

จากความมุ่งมั่นในการร่วมสร้างสรรค์พัฒนาสังคมไทยให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนนั้น ปตท. ได้สานต่อ
เจตนารมณ์จาก “ปลูกต้นไม้ในใจคน” สู่ “รักษป่า สร้างคน 84 ตำบล วิถีพอเพียง” โดยน้อมนำแนวพระราชดำริ
เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางหลักในการดำเนินโครงการ ซึ่งต่อยอดจากประสบการณ์ในการดำเนินงานด้าน
ความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ที่ผ่านมา ของ ปตท. ไปสู่การสร้างจิตสำนึกพัฒนาคน พัฒนาชุมชน
ใน 84 ตำบล ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ที่เข้าร่วมโครงการ ให้เป็นชุมชนต้นแบบที่มีความเข้มแข็งสามารถขยายผลไปยัง
ชุมชนอื่นๆ ต่อไป

“ระเบิดจากข้างใน” คือวิธีการที่ ปตท. มุ่งเน้นพัฒนาจากภายในสู่ภายนอก โดยชาวบ้านต้องเรียนรู้ร่วมกับ
บุคลากรของ ปตท. และเครือข่าย ที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดเป็นชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาได้ด้วย
ตนเองจากความรู้จริง นอกจากนี้ ปตท. ได้นำความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการที่มีอยู่มาถ่ายทอดและส่งเสริม
การจัดการให้เชื่อมโยงบูรณาการกัน ลดความซ้ำซ้อน และผลักดันการทำงานร่วมกันทั้งตำบล โดยกำหนดเส้นทาง
การพัฒนาให้เหมาะสมกับตนเองจนเกิดเป็นชุมชนตำบลวิถีพอเพียงที่เข้มแข็งในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ
สังคม พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน และเป็น “ต้นแบบ” ให้แก่ชุมชนอื่นๆ
ต่อไปได้ด้วย โดยกำหนดไว้ว่า จะนับถวญชัยในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา
ในปี พ.ศ. 2550 เป็นก้าวแรกของการทำงานและดำเนินงานไปอย่างต่อเนื่องจนมีชุมชนเข้าร่วมโครงการถึง 84 ตำบล
ก่อนน้อมเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ หรือ 84 พรรษา
ในปี พ.ศ. 2554

สำหรับก้าวแรกของโครงการ เริ่มต้นขึ้นแล้วในวันนี้ ด้วย 9 ตำบลที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาเป็นตำบลนำร่อง ได้แก่ **ตำบลศิลาแลง** จังหวัดน่าน, **ตำบลแม่ทา** และ**ตำบลแม่ทะ** จังหวัดเชียงใหม่, **ตำบลนาขอม** และ**ตำบลวังน้ำตด** จังหวัดนครสวรรค์, **ตำบลทุ่งควายกิน** จังหวัดระยอง, **ตำบลท่ามะขาม** จังหวัดกาญจนบุรี, **ตำบลเขาคอก** จังหวัดบุรีรัมย์ และ**ตำบลปากทรง** จังหวัดชุมพร ซึ่งจากการเก็บข้อมูลของทีมงานพบว่า ชาวบ้านในตำบลเหล่านี้ยังมีปัญหาที่ต้องเผชิญค่อนข้างคล้ายคลึงกันคือ ปัญหาเรื่องหนี้สิน การว่างงาน การทำเกษตร โดยไม่สนใจหลักธรรมชาติ เน้นการพึ่งพาสารเคมีภายนอก และยังยึดติดอยู่กับค่านิยมของการบริโภคสิ่งที่ไม่จำเป็นต่อชีวิต แต่อย่างไรก็ดี พวกเขา มีความพร้อมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความเข้มแข็งของผู้นำ การมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และที่สำคัญเหนืออื่นใดก็คือ ชาวบ้านในท้องถิ่นมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้วิถี “พลิกชีวิต” ไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามวิถีที่พอเพียง

“ในฐานะที่เป็น 1 ใน 9 ตำบลที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการเป็นตำบลนำร่อง ดิฉันมีความภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรตินี้ และคาดหวังว่าการได้เข้าร่วมโครงการนี้ จะได้เห็นวิธีการทำงาน วิธีการวิเคราะห์ชุมชน และชาวบ้านจะได้ประโยชน์จากการทำงาน แล้วพัฒนาตนเองสู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง”

แม้จะเป็นเสียงจากคนเล็กๆ จากตำบลเล็กๆ ตำบลหนึ่ง แต่เราพบว่าความรู้ลึกนี้เป็นสิ่งเดียวกับเพื่อนจากชุมชนอื่นๆ ซึ่งแม้จะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดก็จริง ทว่าโดยรวมแล้ว ตำบลทั้ง 9 ต่างก็มีต้นทุนอันทรงคุณค่า ทั้งในทางรูปธรรมและนามธรรม ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และใจที่พร้อมจะลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนและสืบทอดต่อไปถึงลูกหลาน

“ระเบิดจากข้างใน” คือวิธีการที่ ปดก. มุ่งเน้นพัฒนาจากภายในสู่ภายนอก โดยชาวบ้านควรวินิจฉัยร่วมกับบุคลากร ขว ปดก. และเครือข่ายที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดเป็นชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาได้ด้วยตนเองจากความรู้จัก

คณะทำงานโครงการรักษ์ป่า สร้างคน 84 ตำบล วิถีพอเพียง ได้วางแผนการดำเนินงานที่จะเสนอแนะทักษะความรู้และวิธีการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม มีหลักการ และเป็นระบบ โดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของชาวบ้านในชุมชนเป็นสำคัญ โดยก่อนหน้านี้ ทีมงานจาก ปตท. และกลุ่มภาคีเครือข่าย ได้ศึกษาและเก็บข้อมูลตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ร่วมกับคนในชุมชนแล้วกำหนดเป็นกรอบการทำงานภายใต้เป้าหมาย 8 ประการ คือ **การวิเคราะห์ชุมชน, การเพิ่มทักษะชุมชน**ที่นำไปสู่แผนเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือน **การดูแลรักษาทรัพยากร, การดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน**และ **การจัดการพลังงานในชุมชน**เพื่อวางแผนการใช้ทรัพยากรและพลังงานระดับท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ, **การจัดการด้านการศึกษา**ที่เน้นโรงเรียน ครู และนักเรียน นำไปสู่การจัดการความรู้ในท้องถิ่นในเชิงวิชาการเพื่อให้เกิดองค์ความรู้, **การจัดการกองทุนชุมชน** เพื่อส่งเสริมการออมและก่อตั้งกองทุนประเภทต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และ**การพัฒนาด้านจิตใจ** เพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรม และปรับมุมมองให้ชาวบ้านเห็นคุณค่าของความพอเพียง เป้าหมายเหล่านี้อยู่ภายในโมเดลการขับเคลื่อนสู่การเป็นตำบลวิถีพอเพียง วิถีแห่งความสุขของชุมชนทั้งหลายในตำบล

เป้าหมายทั้งหมดนี้จะสำเร็จไปไม่ได้เลย หากไม่ได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเอง ดังนั้น ชุมชนที่จะเข้าร่วมโครงการนี้ นอกจากส่วนหนึ่งจะเป็นชุมชนเครือข่ายที่เคยทำงานร่วมกันมาก่อนในโครงการอื่นๆ แล้ว ปตท. ยังเปิดกว้างให้ทุกชุมชนทั่วประเทศสมัครเข้าร่วมโครงการได้ ขอเพียงมีความตื่นตัว ความสมัครใจ และความพร้อมของชาวบ้านในตำบลนั้น หรือมีผู้นำชุมชนที่พร้อมจะเข้าร่วมกิจกรรม และมีปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสมตามเกณฑ์ของคณะกรรมการ

ตำบลที่เข้าร่วมโครงการ จะได้เรียนรู้ประสบการณ์นำไปสู่การสร้าง**องค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง**ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม จะมีการจัดทำแผนแม่บทชุมชนที่ประกอบด้วยข้อมูลชุมชนทุกด้าน เพื่อเป็นเครื่องมือนำไปสู่การเรียนรู้และการปฏิบัติ นอกจากนั้น ชุมชนยังจะเกิดการเรียนรู้เพื่อการจัดการในด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น มีการแก้ปัญหาหนี้สินในระดับครัวเรือน การจัดทำวิสาหกิจชุมชน การคิดค้นพลังงานทางเลือกของชุมชน ระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและบุคลากร มีสวัสดิการชุมชน มีการทำเกษตรอินทรีย์ และเกษตรวิถีธรรมชาติ ลดการพึ่งพาสารเคมี ฯลฯ ซึ่งองค์ความรู้ต่างๆ เหล่านี้จะเป็นแบบอย่างในการพัฒนาให้แก่ชุมชนอื่นๆ ได้

เราหวังว่า ก้าวแรกและก้าวต่อไปของพวกเรานับจากวันนี้ไปจนถึง 4 ปีข้างหน้า จะสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ส่งต่อเป็นความหวังอันสูงส่งเรื่องรองแก่เพื่อนร่วมชาติ ทั้งยังเพื่อพิสูจน์ว่าแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแสงสว่างของสังคมไทย ที่นำไปสู่ทางรอดของอนาคตลูกหลานไทยทุกคน ●

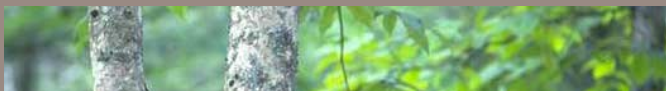
A LIFE THRIVING ON THE SUFFICIENCY ECONOMY

“Sufficiency economy is like the groundwork of life. The strong foundation of the nation is like a foundation pile fully propping the entire structure of building. Whether the construction will be enduring depends on the foundation pile. But only a few people realize this. They even ignore its importance.”

> > >

*His Majesty the King's words
of wisdom delivered on
December 4, 1969.*

Rampan Napruan, head of Silalaeng Tambon Administration Organization in Pua District of Nan Province attentively reread His Majesty the King's words of wisdom present at the Exhibition Hall during the launching of special project entitled **"84 Tambons on a Sufficient Path Project"** which is supported by PTT Group and its network. Rampan attends the event as the representative from Tambon Silalaeng, one of the nine pilot tambons that share the same determination to follow in His Majesty's footsteps and down-to-earth approach with strong confidence and deep faith in his remarkable talents and great sensitivity.

Dated back in 1994 **PTT** had initiated **One-Million-Rai Reforestation Project** to mark the 50th Anniversary of His Majesty's accession to the throne and the success of the reforestation project is a tribute to His Majesty presented to him on November 16, 2002. It is considered one of the proud, successful, and widely recognizable schemes of PTT. Apart from giving a new lease of life to the deteriorated land, PTT also nurtures a sense of caring in Thai hearts. The initial crusade to turn the parched soil into the serene greenery has then spawned a strings of inspirational campaigns including the **Forest Conservation PTT Youth Project**, the **Green Globe Award**, and the **Sirinart Rajini Mangrove Ecosystem Learning Center**, to name a few.

With the unwavering determination to develop Thai communities to grow strong in a more sustainable way, PTT is now still on its noble mission. From its first crusade known as **"Cultivating Plants in Thai Hearts"** to **"84 Tambons on a Sufficient Path Project"**, PTT has humbly taken His Majesty's philosophy of sufficiency economy serving as royal pearls of wisdom to be the core strategy of the ongoing project stemmed from the company's tireless engagements in social, community, and environmental responsibility which later leads to its next move to raise awareness among villagers in 84 communities across the country to live a self-reliant life. Serving as the country's paradigms and strongholds, these pilot communities will expand their works to other villages far and wide.

"Inward Explosion" is the unique technique used by PTT to develop villagers from inside out. They have to learn the new way of life from PTT's personnel and the networks on service at the community all the time in order to strengthen their own community and simultaneously enhance their hidden potentials through the real practices. Besides, PTT also hands down its expertise on managements to local learners and systematically integrate them together to reduce the possible overlaps. More significantly, the company as well encourages the establishment of strong teamwork by implementing development scheme harmoniously with villagers' way of life, hence the birth of self-sufficient tambons that can boast of their forceful foundations in all aspects including economy, society, energy, natural resources, and environment. The communities can stand on their own feet and serve as the prototypes for other communities to jump on the bandwagon. The opportune time for formally and first launching the project is on the auspicious occasion of His Majesty the King's 80th Birthday in 2007 and the campaign has been going on ever since. So far, 84 communities have participated in the activity and the good deeds of all communities will be a tribute to His Majesty in the next four years to mark his 7th Anniversary or 84th Birthday in 2011.

The first step of the project has already been taken today as nine pilot tambons have been chosen as the forerunners including **Tambon Silalaeng** of Nan Province, **Tambon Mae Tha** and **Tambon Mae Na** of Chiang Mai Province, **Tambon Na Khom** and **Tambon Wang Nam Lad** of Nakhon Sawan Province, **Tambon Thung Khwai Kin** of

Rayong Province, **Tambon Tha Ma Kham** of Kanchanaburi Province, **Tambon Khao Khok** of Buri Ram Province, and **Tambon Pak Song** of Chumphon Province. According to the information collected by the PTT team, it reveals that villagers in these communities share the similar problems such as debt, being unemployed, improper agricultural practice, dependence heavily on outside market, and adherence to unnecessary

“Inward Explosion” is the unique technique used by PTT to develop villagers from inside out. They have to learn the new way of life from PTT’s personnel and the networks on service at the community all the time in order to strengthen their own community and simultaneously enhance their hidden potentials through the real practices.

luxurious material goods. However, they are blessed with many good advantages like they have strong leader and the communities are prized with abundant natural resources. Most significantly, local people are enthusiast enough to learn more about the new challenges in order to turn their vulnerable life into the healthy one in accordance with a self-sufficient approach.

“As one of the nine tambons chosen to participate in this pilot project, I am so proud of receiving this honor. I do expect that I will have an opportunity to learn more about the systematic working and the analytical techniques on community from the working team. I do believe that villagers will get some benefits through real practice and then be able to develop themselves so they can fully live a self-reliant life.”

Although such a statement is echoed by a small villager from a small tambon Rampan well realizes that her friends in other communities also share the same feeling like her. Different in some details and backgrounds, these nine tambons, however, possess the same valuable capital both in abstract and concrete forms, ranging from natural resources, local wisdoms, and most importantly, willing hearts ready to forge ahead to create the good things for their own communities and then hand them down to the generation yet to come.

Those responsible of the project have already made a working plan to facilitate villagers and enrich them with knowledge and skills so they can work in a more tangible way with suitable and systematic principles based on villagers’ needs. Prior to the introduction of the project, PTT team and network allies have studied, collected important data, and analyzed on various problems side by side with local workers and then established the systematic frameworks under the eight important strategies including **the analysis on community, the enhancement of community skills** that can lead to sufficiency economy at the household level, **the management on natural resources, the management on community’s environment, the management**

on community’s energy to make a plan for effective consumption of local energy and resources, the **management on education** that emphasizes on schools, teachers, and students which can lead to the establishment of local knowledge, **the management of local fund** to promote a saving habit and set up a wide variety of funds beneficial to community, and

the **spiritual development** to inculcate morality and ethics and also adjust villagers’ attitudes to see value of self-sufficiency. These goals are the integral parts of the strategic model serving as the powerful catalyst to attain the self-reliant mission, a road to authentic happiness of local communities.

Yet, these goals can’t be achieved if villagers refuse to contribute and chip in their time. So, participated communities must be the members of the network communities that have ever worked together in other projects. However, PTT also invites all communities across the country to partake in the activity. But some requirements are needed. Villagers should be more enthusiastic and have voluntary heart. They must be ready for all challenges they have to encounter. Or their leader must be available to take part in the activity. More importantly, the community must have financial support so they can fully develop their locality according to the committee’s criteria.

The intended participants will have a chance to glean more experiences that will be later used to establish reliable **knowledge on sufficiency economy** applicable to the development of community in a more substantial way. Community’s master plan consisting of community’s information in all aspects will be made since it will serve as the crucial tool for learning and practicing. Besides, villagers will learn more about the managements on economy, energy, natural resources, environment, society, and local wisdom. For example, they will be able to solve the problem of household debt, initiate community enterprise, experiment on the alternative energy, take care of the local finances and personnel, and introduce community welfare, organic farming, and natural agriculture in order to reduce the consumption of chemicals and pesticides. The pool of knowledge will then serve as the valuable examples and then be passed on to other communities as well.

Ranpan hopes that the first and the next moves of the villagers from now on until the next four years will enrich her and her friends with a wealth of knowledge which is a source of shining hope for the bright future of the entire nation. Besides, it will be provable that His Majesty’s pearl of wisdom is like a radiant light shining through Thai society and the royal advice if followed can ensure a survival of our descendants. ●